

**TÜRKONFED YÜKSEK DANIŞMA KURULU BAŞKANI
ŞÜKRÜ ÜNLÜTÜRK
İKİNCİ YÜZYIL İKTİSAT KONGRESİ
KONUŞMA METNİ**

15 MART 2023

İZMİR

İkinci Yüzyıl İktisat Kongresi'nin değerli katılımcıları, iş ve sivil toplum dünyasının değerli temsilcileri, sevgili dostlar,

TÜRKONFED Yüksek Danışma Kurulu adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum. **Cumhuriyetimizin 100 yıl önce başlayan yolculuğunun** en önemli kilometre taşlarından biri olan **İzmir İktisat Kongresi'nin** mirası ve gelecek için bizlere verdiği ilhamın ışığında, bugün burada sizlerle birlikte bulunmanın mutluluğunu ve heyecanını yaşıyorum.

Elbette benden önceki konuşmacılar gibi ben de, bu buluşmayı bugünden çok daha mutlu bir ortamda yapmayı dilerdim. Ne yazık ki, **ikinci yüzyıl yolculuğumuz, tarihimizin belki de en büyük acısıyla** başladı. Öyle büyük bir acı ki, **bir asır önce ulusça verdiğimiz Kurtuluş Savaşı'nda yitirdiğimizden** daha fazla canı **Kahramanmaraş** merkezli, **10 ilimizi vuran deprem felaketinde** kaybettik.

Depremde yitirdiğimiz tüm vatandaşlarımızı, huzurlarınızda bir kez daha saygı ve rahmetle anıyorum.

Değerli konuklar,

Üzerinden bir buçuk aylık süre geçen bu felaketin acısı bugün de baki. Tarihimizden biliyoruz ki, **İzmir İktisat Kongresi** için, 100 yıl önce toplanan, **çiftçilerimizi, emekçilerimizi, tüccar ve esnafımızı** temsil eden **1.135 delegemiz** de, zihinlerinde taze acılarla bir araya gelmişlerdi.

Onlar, acılarını yaşarken, omuzlarındaki sorumluluğu da asla ihmal etmediler. Bir daha aynı **acıların yaşanmadığı bir gelecek hayalini** hep birlikte kurdular. Ekonomiye geliştirerek nasıl daha iyi, daha gelişmiş bir ülke yaratabiliriz sorusuna yanıtlar aradılar. Onları bu sorumluluğa iten duygu, hiç kuşkusuz **umuttu**. Zira onlar da biliyordu ki, **“en büyük felaket umudun tükenmesidir”**.

Bizler de **umutluyuz**. Yaralarımızı saracağız. **Daha güçlü, sürdürülebilir büyüyen**, her seviyesiyle **kalkınmış bir Türkiye'yi birlikte inşa etmek** için **var gücümüzle** çalışacağız. Deprem felaketinden sonra ülkemizin her yanında gördüğümüz **eşsiz dayanışma, bu ortak inancın payandasıdır**. 81 ilin eksiksiz tümünde ortak acının paylaşımına, yaralarının sarılması için verilen ortak mücadeleye hep birlikte tanıklık ettik.

Aklımızda tek soru olmalı: **Acıyı eşit paylaşan bir toplum neden mutluluğu, refahı, sağlığı ve özgürlüğü birlikte yaratıp, eşit paylaşmasın?** Bize düşen bu soruya yanıt vermek, geleceğin inşasında temelin harcına bu dayanışmayı katarak, her şeyi onun üzerine inşa etmek.

TÜRKONFED olarak, bizim hayalimizdeki Türkiye, böyle bir ülke. Ortak yaşam için ortak hayaller etrafında şekillenen, demokratikleşme ve her alanda fırsat eşitliğini temel alan bir ülke. Yaşamda, eğitimde, kariyerde, istihdamda, ekonomide, girişimcilikte; kadının, erkeğin ve 81 ilimizin her birinde yaşayan tüm insanlarımızın eşit fırsatlara sahip olduğu bir ülke.

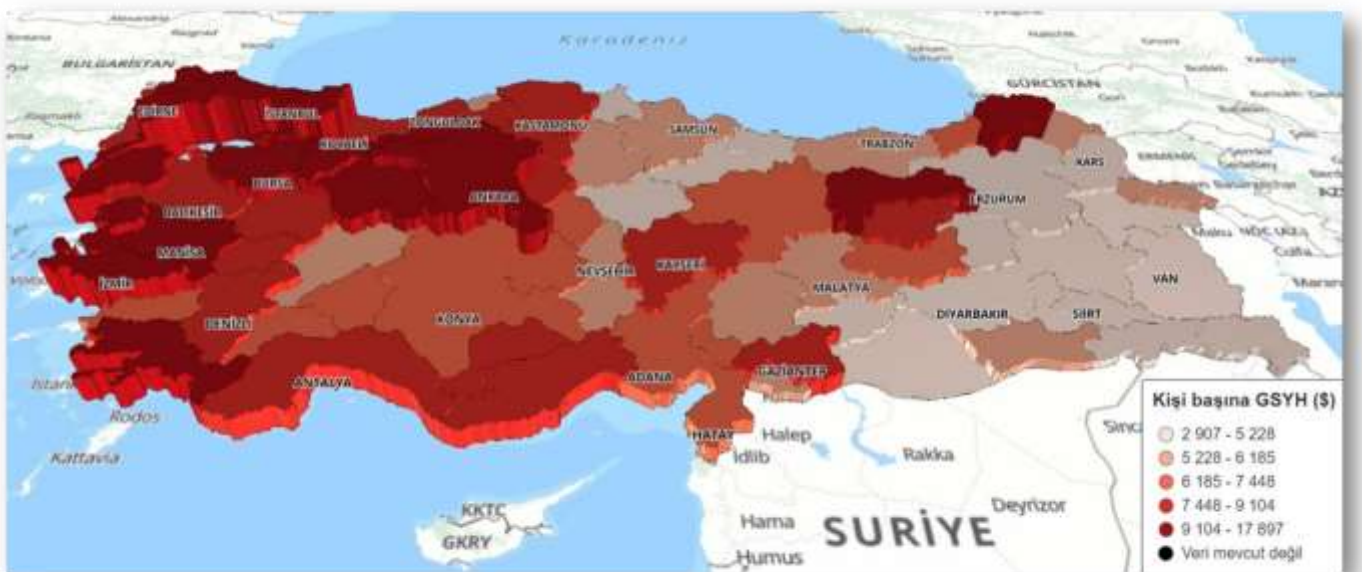
Değerli konuklar, Değerli Dostlar;

Biz bu hayale inanıyoruz. Çünkü biz, **TÜRKONFED** olarak, **26'sı bölgesel, 4'ü sektörel** olmak üzere **30 federasyonu, ulusal-uluslararası 300'ün üzerinde üye derneği ve 60 bini aşkın şirketi, gönüllülük** esasıyla bir araya getirmeyi başarmış bir yapıyız. Ülkemizin her yanında, her köşesinde, her ölçekten şirketi temsil etmeye çalışıyoruz.

Bu büyük yapı içerisinde **kültürel farklılıklar, siyasi görüş ve fikir ayrılıkları, birer ayrışma ya da kutuplaşma unsuru değil**, tam aksine **uzlaşma geleneğimizi oluşturan en büyük zenginliğimizdir**. Günün temasını oluşturan **“yeniliğe daveti”** ben bu bilinçle, **“ortak hayale davet”** olarak yorumlamak istiyorum.

Yine bu bilinçle, **kimseyi geride bırakmadan kalkınmayı başarmış, ortak bir Türkiye hayaline ulaşmanın** yolunun, **“bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek”** ve bu farklılıkları gidermek için kilit rol oynayacak **“KOBİ'lerimizi güçlendirmekten”** geçtiğine inanıyorum.

Bölgesel kalkınma farklılığı derken ne kastediyoruz, birlikte bakalım; ilk olarak farklı bölgelerdeki

illerimizdeki kişi başı gayrisafi yurt içi hasıla rakamlarına bakalım.

Ülkemizde düzey iki sınıflandırmasına göre 26 alt bölge tanımlanmıştır. (Nüfus, coğrafya, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlikleri, bölgesel kalkınma planları, temel istatistiki göstergeler)

İBBS-2	İller	GSYH Payı	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	Sanayi	Hizmetler	Bilgi ve İletişim	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
TR10	İstanbul	30,38%	0,57%	21,91%	41,90%	65,57%	60,64%
TR51	Ankara	9,20%	2,48%	6,73%	7,05%	18,37%	8,02%
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	6,62%	3,02%	11,61%	5,88%	2,38%	2,30%
TR31	İzmir	6,38%	4,43%	7,88%	6,58%	3,87%	4,79%
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	5,62%	4,12%	9,47%	4,49%	1,47%	2,82%
TR62	Adana, Mersin	3,88%	6,25%	3,33%	4,64%	0,93%	2,55%
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	3,50%	6,02%	1,79%	4,58%	1,01%	2,47%
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	3,19%	6,60%	2,94%	3,02%	0,59%	1,94%
TR33	Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	3,17%	7,18%	4,81%	1,90%	0,36%	1,31%
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	2,88%	3,28%	5,38%	1,77%	0,34%	1,02%
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	2,70%	3,36%	3,83%	2,14%	0,27%	0,86%
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	2,47%	2,28%	3,93%	1,77%	0,29%	1,02%
TR52	Konya, Karaman	2,31%	7,17%	2,33%	1,77%	0,46%	1,16%
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	2,23%	3,65%	2,64%	1,60%	0,70%	1,22%
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	1,97%	5,24%	1,37%	1,61%	0,56%	1,52%
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	1,94%	3,96%	1,30%	1,46%	0,51%	1,40%
TR22	Balıkesir, Çanakkale	1,92%	4,32%	2,17%	1,42%	0,35%	0,96%
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	1,66%	5,15%	0,77%	1,03%	0,67%	0,71%
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	1,42%	2,63%	0,83%	1,53%	0,11%	0,32%
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	1,32%	4,54%	1,20%	0,92%	0,14%	0,60%
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	1,24%	2,31%	0,83%	0,65%	0,27%	0,56%
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	0,98%	2,96%	0,19%	0,54%	0,16%	0,32%
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	0,96%	1,21%	1,45%	0,61%	0,14%	0,43%
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	0,81%	2,39%	0,55%	0,43%	0,33%	0,45%
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	0,68%	1,97%	0,66%	0,39%	0,10%	0,35%
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	0,56%	2,90%	0,09%	0,31%	0,07%	0,25%

Ülkemiz ekonomisini **26 bölgesel kalkınma alanı çerçevesinde**, sektörler göre incelediğimizde de, **toplam nüfusumuzun yüzde 30'u İstanbul, Ankara ve İzmir'de** yaşarken, bu 3 kentimiz **milli gelirin yaklaşık yüzde 50'sini, imalat sanayisinin yüzde 40'ını, bilgi ve iletişim sektörü üretiminin de yüzde 88'ini** gerçekleştiriyor.

Bölgelerarası gelişmişlik farkı yalnızca **ekonomik** açıdan ele alındığında bizi yanıltabilecek bir kavramdır. Zira ekonomik sorunların yanı sıra **siyasi, kültürel ve sosyolojik açmazların** da tetikleyicisidir. Bölgelerarası gelişmişlik açısından ülkemizin her bölgesi benzer olanaklara ve erişilebilirliğe sahip olsaydı, ülke nüfusumuz çok daha dengeli bir şekilde dağılmış olabilir, beklenen Marmara Depremi'nin korkutucu etkileri nispeten hafifleyebilirdi.

Benzer şekilde bölgelerarası gelişmişlik farkı ülkemizin her yanında **eğitime, bilgiye, altyapılara ve araçlara erişilebilirlik farkı** anlamına da geliyor. Her bir yurttaşımızın **milli gelirimizden, ortak zenginliklerimizden adil bir pay alamaması** da **çatışmayı, kutuplaşmayı, uzlaşmazlığı** besleyen ana faktörlerden biri oluyor.

Değerli konuklar,

Bu konuda yapılan birçok ulusal ve uluslararası akademik çalışmaya göre, **ülke içindeki bölgelerin gelişmişlik farkları, ülke içindeki huzuru tehdit eden önemli bir sorun** olarak tanımlanmıştır (*Kargı 2009: 20, TODAİE 2009: 3-4*). Dolayısıyla hem dünya çapında hem de ulusal ölçekte bölgelerarası gelişmişlik farkını en aza indirmek, dünyada birçok ülkenin temel önceliği olagelmıştır.

Bir ülkede **ekonomik büyümenin, ekonomik refaha ve kalkınmaya** dönüşmesinin en geçerli yolu, **bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını dengelemek, mümkünse eşitlemektir**. Aksi takdirde refahın tüm ülkeye yayılması mümkün değildir. (*Çaşkurlu 2014: 43-44*).

Bir ülkede, bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesi için, **gelir, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçilik, ulaşım, yaşam kalitesi, demografik değişkenler ve mali göstergelere bütüncül yaklaşan politikaların** uygulanması gerekir. Bu **politikaların eksikliği ve üretkenlik artışı sağlayabilecek altyapı yatırımları ile bölgelerin ihtiyaçları arasındaki uyumsuzluklar**, bölgelerarası gelişmişlik farklarını **kronik bir soruna** dönüştürebilir. Söz konusu uyumsuzlukların başlıca nedeni ise kararların yerel dinamikleri sürece dahil etmeyen, yukarıdan aşağıya bir yöntemle alınmış olmasıdır.

TÜRKONFED olarak, **bundan 10 yıl kadar önce** hazırladığımız bir raporda, bugünkü durumu da ifade eden bir tespiti kamuoyunun gündemine taşımıştık. Bu tespit **“Orta Gelir Tuzağı”**dır. Yayınlamış olduğumuz **“Orta Gelir Tuzağı’ndan Çıkış: Hangi Türkiye?”** raporunda, bölgelerin orta gelir bandına sıkışıp kalması çerçevesinde **“üç farklı Türkiye”** manzarasını ortaya koymuştuk.

O günkü verilerimize göre, Türkiye’de belirli bir gelir seviyesinde sıkışıp kalan **“Orta Gelir Tuzağı riskinde”** olan **40 şehir**, yoksulluk düzeyinde olan **“Orta-Düşük Gelir Grubu’nda”** **27 şehir**, dünyanın en büyük ekonomileriyle yarışan sanayileşmiş ve gelişmiş, **“Orta Gelir Tuzağı”** riski olmayan **14 şehir** bulunuyordu.

10 yıl sonra geldiğimiz noktada, ne yazık ki bu tabloda olumlu bir değişiklik yapmayı başaramadık.

Bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesinde en çok tercih edilen yöntemler arasında yer alan **teşvikler** kısmen **iyileştirme sağlamış** olsa da tek başına tuzaktan çıkışı sağlayamıyor. Bu doğrultuda **Türkiye’de kentler ölçeğinde mikro kalkınma modellerine** ihtiyaç duyuyoruz.

Her ne kadar **Kalkınma Ajansları** ile bölgesel planlamalar yapılıyor olsa da daha **etkin, merkezi müdahaleden uzak ve uzun vadeli planlamalara** ihtiyaç duyuluyor. **Kalkınma ajansları, yapısal ve yönetsel sorunlarının giderilmesi ile kurumsal kapasitelerinin artırılması sağlanarak; kamu, özel**

sektör ve sivil toplumun birlikte çalışabildiği **çok etkin bir mekanizma** haline getirilebilir. Bu konuda hazırladığımız çok kapsamlı bir raporumuz bulunmaktadır.

Ek olarak, **Kalkınma Ajansları** ile birlikte, **yöresel projeleri finanse edecek Bölgesel Kalkınma Bankaları** kurmak, bugün de KOBİ'lerin en öncelikli sıkıntısı olarak devam eden **finansman sorunlarının çözümünde** çok önemli bir rol oynayabilir.

Türkiye'nin büyüme sürecinde finansal rakamlar kadar demokratikleşme çabaları da büyük önem taşıyor. Orta gelir tuzağının bir yansıması da, orta gelişmiş demokrasi tuzağıdır. Türkiye orta gelişmiş demokrasi tuzağından kurtulamadıkça, yönetimden yönetişime geçemedikçe, katılımcı karar alma süreçlerini benimsemedikçe, ekonomi politikaları ne olursa olsun, orta gelir tuzağından kurtulamayacak gibi görünüyor.

Değerli konuklar,

Rakamların da ortaya koyduğu gibi bölgelerarası gelişmişlik farklarındaki mevcut durumumuz pek parlak değil. Ne yazık ki, yaşadığımız deprem felaketi bu kronik sorunumuzu daha da derinleştirdi. Depremden birinci derecede etkilenen illerimiz için **Ekonomist Sayın Pelin Yenigün**'ün yaptığı analize göre;

Afet bölgesini oluşturan 11 ilimiz, Türkiye gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 9,3'ünü temsil ederken, yine bu illerdeki **kişi başına düşen milli gelir 5.550 dolar** ile **ülke ortalamamızın yüzde 42 oranında altında** yer alıyor.

Türkiye geneline göre **düşük teknolojili ve daha işgücü yoğun olan afet bölgesinde** yer alan illerimizin ekonomisi, 2015 yılından bu yana zaten Türkiye ortalamasına göre daha yavaş büyüyordu.

Mevcut hasar raporları, bölgenin geçmişteki 15-20 yıldaki gibi Türkiye'nin ortalama büyümesinin altına hapsolmasının, **aradaki gelir ve kalkınma farkını artırabileceğini** gösteriyor. Bu doğrultuda, **deprem bölgesindeki illerin kalkınması için sadece altyapı ve bina yatırımları yeterli olmayacak; ulaşımdan iletişime her türlü yerel kaynaklar ile beşeri sermayenin de sosyal, teknolojik, eğitim, kültür ve bilgi başta olmak üzere yerel kapasitenin harekete geçirilmesi; doğru bir şekilde birleştirilmesi** gerekli olacaktır.

Bölgedeki işletmelerin faaliyetlerine en kısa sürede başlayabilmeleri için **barınma ve diğer yaşam koşullarının normale getirilmesi; bölgedeki yerel aktörler, iş dünyası örgütleri, STK'larla birlikte tasarlanacak, bölgedeki mevcut işyerlerine ve yeni kurulacak işyerlerine yönelik özel teşvikler hayata geçirilerek,** ekonomik aktivitenin başlamasına destek olunması gerekmektedir.

Kalıcı işgücü kaybının önlenmesi için gerekli politikalar acilen atılmalıdır. Buna yönelik olarak önerilen, **deprem bölgesinde brüt asgari ücretin çalışanlara net ücret olarak ödenmesi doğru ve olumlu bir adım olacaktır.**

Değerli Dostlar, Değerli Misafirler;

Konuşmamın giriş bölümünde de bahsettiğim gibi, ülkemizin özellikle **küçük ve orta ölçekli işletmeleri**, bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesi doğrultusunda kritik bir öneme sahiptir. **KOBİ'lerimizin çalışan sayılarına** göre dağılımları şöyle, (Bütün bilgiler TÜİK 2021 yılı istatistikleri)

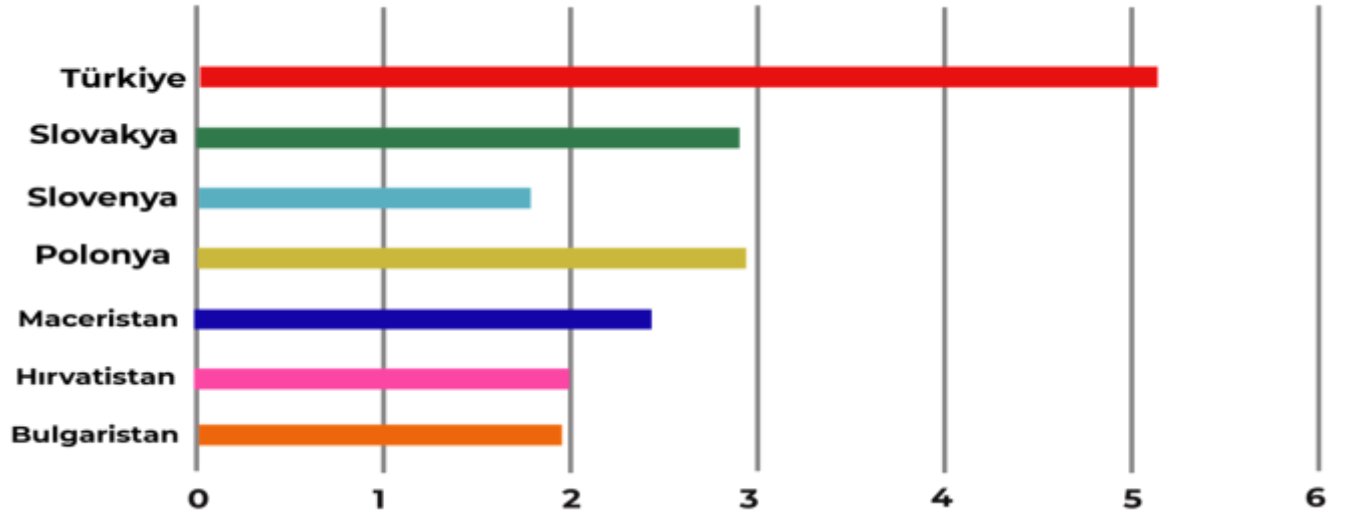
KOBİ olarak tanımladığımız bu işletmeler, ülkemizdeki toplam girişim sayısının yüzde 99,7'sini oluştururken, bunlar içinde mikro işletmelerin ağırlığı ise yüzde 90,8'dir.

KOBİ'lerimizin performanslarını değerlendirmek için birkaç göstergeye birlikte bakalım;

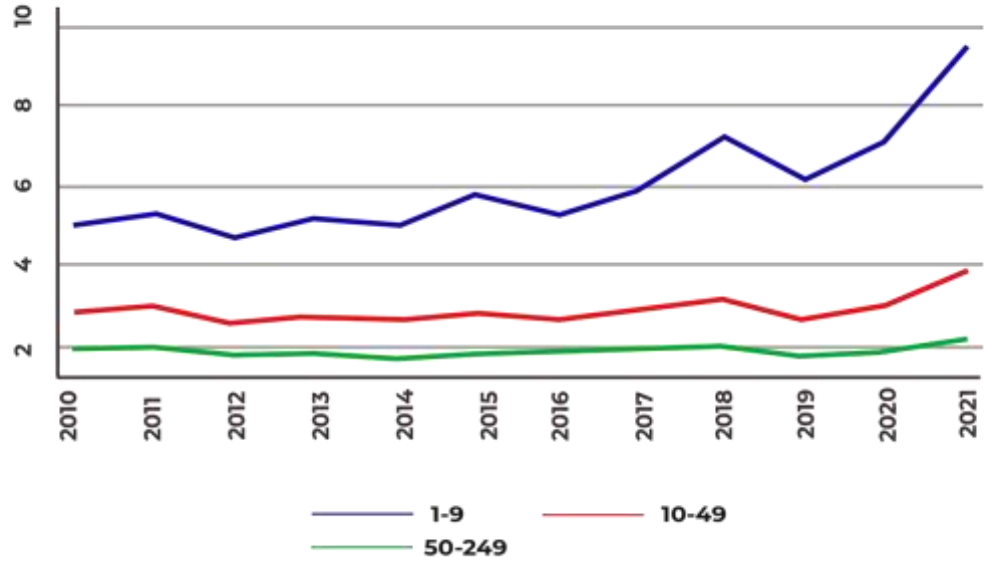
	Mikro İşletme	Küçük İşletme	Orta Boyutlu İşletme	Büyük İşletme
Girişim Sayısı - 2021	3.250.625	269.818	47.323	11.165
İstihdam Oranı - 2021	34,9	20	16,1	29
Ciro Payı- 2021	8,5	16,4	19,1	56
Katma Değer Payı - 2021	6,3	11,2	18	64,5

KOBİ'lerin ve özellikle **mikro işletmelerin**, istihdamdaki önemli rolüne karşılık **işgücü verimliliğinin oldukça düşük kaldığı** gözlenmektedir. Bunu ölçmek için **küçük ve mikro işletmeler** ile **büyük işletmeler** arasındaki **verimlilik farkları**, bize sağlıklı bir röntgen çekme imkânı vermektedir. **Büyük işletmeler**, **küresel verimlilik** sınırına görece olarak daha yakındır. Bu da **işgücü verimlilik düzeyinde** bir kıyaslama fırsatı sunmaktadır. **Büyük işletmeler** ile **küçük işletmeler** arasındaki **verimlilik farkı** ülkemizde, **Avrupa Birliği geneline göre çok yüksektir.**

İstihdama Göre Görelî İş Gücü Verimliliği (250/1-9)

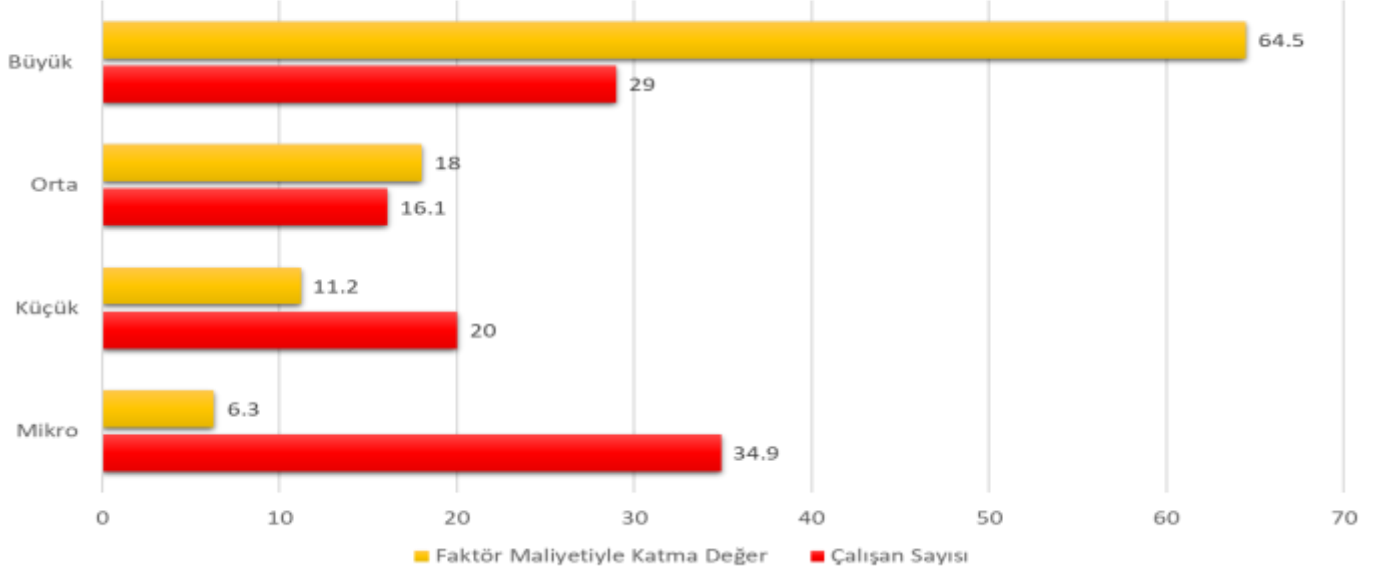
İmalat sanayisinde durum daha da çarpıcıdır;

İş Gücü Verimliliği / Büyük-KOBİ Oranı (İmalat Sanayi)

Üretilen katma değer açısından bakarsak;

İŞLETME BOYUTUNA GÖRE İSTİHDAM ve KATMA DEĞER PAYLARI (%)

KOBİ'lerin yüzde 71'lik istihdamdaki payına rağmen mikro işletmelerin katma değer payı yüzde 6,3 ile oldukça düşükken; orta büyüklükteki işletmeler yüzde 18, küçük işletmeler ise yüzde 11'lik bir katma değer payına sahiptir. İstihdamın yüzde 29'unu oluşturan büyük işletmelerin katma değer payına baktığımızda yüzde 64.5 olduğunu görüyoruz.

KOBİ'ler aynı şekilde ihracatın ve uluslararası ticaretin artırılmasında hayati bir rol oynayarak döviz getirilmesine ve ekonomik büyümenin teşvik edilmesine yardımcı olur. Ancak KOBİ'lerin ihracattaki payları son yıllarda hızla düşüyor. 2020'de yüzde 36,4 seviyesinde olan ihracatta toplam KOBİ payının, 2021 yılında yüzde 30,4'e kadar düştüğüne tanıklık ettik.

Başka bir uluslararası kıyaslamada, istihdam dahil 10 farklı indikatör kullanılarak hesaplanan "Avrupa Küçük İşletmeler Yasası" KOBİ Performans Göstergeleri'ne göre, Türkiye ve AB karşılaştırıldığında girişimcilik hariç diğer alanlarda Türkiye'nin AB'nin gerisinde kaldığı görülüyor.

AB KOBİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE’NİN DURUMU

Sonuç olarak, **KOBİ’lerin potansiyelini tam manasıyla kullanabilmemiz, ülkemizin kalkınmasında da, ülkemizdeki bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesinde de kritik rol oynayacak. Peki bu potansiyeli neden kullanamıyoruz?**

Bu önemli soruya net bir cevap vermemiz gerekiyor. Potansiyelin açığa çıkamamasında en temel sorun, **kapsamlı, konuyu her yönüyle irdeleyen, bütüncül, verilere dayalı bir politikanın eksikliğidir.** Böyle bir orta-uzun vadeli politika oluşturulurken, KOBİ’lerimizin her ölçek için başarı ve başarısızlıklarının nedenleri bilimsel olarak araştırılmalı, bu araştırmalar belli aralıklarla tekrar edilerek uygulanan politikalar değerlendirilmelidir. Bu politikalar, **hedeflerine uygun teşvik politikaları** içermelidir.

Uygulanan veya uygulanacak tüm **KOBİ teşvik mekanizmalarının mutlaka etki analizleri** yapılmalıdır. **KOSGEB teşviklerinin amacına uygun kullanılmaması** ve daha da kötüsü **amaca uygunluğun takip edilmemesi**, kıymetli kaynakların israfına ve sosyal adalette bozulmaya yol açabiliyor.

Oysa **istihdam ve ihracat** için kritik olan sektörleri seçip, bu sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ’lerin teşvikini önceliklendirmemiz durumunda, bu potansiyelden çok daha yüksek oranda faydalanabiliriz. Dolayısıyla **teşvik takibi ve etki analizi mekanizmalarını** derhal hayata geçirmemiz gerekiyor.

Mevcut uygulanan teşviklerdeki önemli sorunlardan bir tanesi de KOBİ’lerin belirli bir sınıflandırmaya tabi tutulmaması ve **“her ölçek için tek çözüm”** olarak tanımlayabileceğimiz yaklaşımdır.

KOBİ segmentindeki işletmelerin yaklaşık **yüzde 40'ı, 1 ila 9 çalışana sahip mikro işletmelerdir. KOSGEB teşviklerinde mikro işletmeler, çalışan sayısı 250'ye kadar ulaşabilen OBİ'lerle** aynı kalıba sokuluyor ve aynı teşvik mekanizmasından bu iki farklı ölçekteki KOBİ segmentinin aynı oranda fayda sağlaması bekleniyor. Yapılması gerekene örnek olarak, KOSGEB'in pandemi nedeniyle uygulamaya başladığı **Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı** gösterilebilir.

Bütün bu tespitlerden çıkarılacak sözün özü şudur;

Gelişmişlik düzeyinin düşük olduğu bölgelerimizde **KOBİ'lerimizin verimliliklerini artırmak, ölçeklerini büyütmek, kapasitelerini geliştirerek, orta ve yüksek teknoloji üretim yetkinliklerini artırmak hem yarattıkları katma değeri artıracak hem de bölgeler arası gelişmişlik farkları** arasındaki makasın kapanması için önemli bir lokomotif işlevi görecektir.

Değerli konuklar,

Dünya, **verimlilik odaklı bir üretim ve hizmet ekonomisine** doğru dönüşürken; Türkiye'de bu değişimi gerçekleştirecek en önemli aktörler **hiç şüphesiz KOBİ'lerimizdir. TÜRKONFED** olarak bu motivasyonla, dört yıl önce **"İşimi Yönetebiliyorum"** projesini hayata geçirdik. **Bu projemizin amacı** KOBİ'lerimizi, kendilerini sürekli olarak yenilemesine destek olacak bilgi ve becerilerle donatmak, KOBİ'lere yönetim teknikleri ve dijitalleşme alanlarında da destek sağlayarak verimlilik artışına katkıda bulunmaktır.

Projemiz kapsamında hayata geçirdiğimiz **Online Eğitim Sistemimizle yılda bin KOBİ** temsilcisine ulaşmayı, **100'ün üzerinde KOBİ'ye dijitalleşme alanında destek ve koçluk**, seçilen KOBİ'lerimize **TÜRKONFED ve TÜSİAD tarafından mentorluk sağlamayı** hedefliyoruz.

Bugüne kadar **finanstan dijital pazarlamaya, e-ticareten yönetim stratejilerine ve markalaşma** içeriklerine kadar geniş bir yelpazede derlenen içeriklerimizle **yaklaşık 3 bin KOBİ'mizin** kendilerini yenileme ve tazeleme yolculuklarına destek olduk. **200'ün üzerinde KOBİ'mize E-ticaret ve dijital pazarlama desteği** sağladık. Projenin çok olumlu görünen geri bildirimleri, etki analizleri bize moral veriyor, daha fazla KOBİ'ye ulaşabilme arzumuzu körüklüyor.

Değerli konuklar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyıl yolculuğunda, ilk yüzyılında olduğu kadar önemli bir kilometre taşı olacağına inandığım **İkinci Yüzyıl İktisat Kongresi'nde** sizlerle birlikte olduğum için çok mutlu oldum. **Bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması ve KOBİ'lerimizin daha yüksek bir verimlilik ve performansla** ülke ekonomisine çok daha yüksek bir katma değer sağlayabilmeleri için **akılcı, bilimsel**

ve orta-uzun vadeli politikaların, kamu kurumları, yerel aktörler, iş dünyası ile STK'lar birlikteliğinde oluşturulması ve kararlılıkla uygulanması gerekiyor.

Ayrıca, halen en önemli önceliğimiz olan **afet bölgesindeki, altyapı ve üstyapının yeniden inşasında salt inşaat bakış açısını değil, bölgenin sosyo-kültürel dokusunun sürdürülebilirliği** açısından da insanların yaşamlarını en iyi şekilde idame ettirecekleri şartları öncelememiz gerektiğine inanıyorum. Atacağımız en akılcı adım ise **bölgede istihdamın, üretimin ve ticaretin itici gücü** olarak konumlanacak **KOBİ'leri acilen desteklememizdir.**

Bu kıymetli etkinliğe ev sahipliği yapan **İzmir Büyük Şehir Belediyesi'**ne ve **değerli Başkanı Tunç Soyer'e** şükranlarımı sunarken, **100 yıl sonra ikinci yüzyılın kapısını birlikte araladığımız, ve ortaya çıkan olağanüstü dayanışma ağı ile geleceğimizi birlikte öreceğimiz tüm katılımcılara** da teşekkür ediyorum.

Kongremizin iş dünyamızın ve ülkemizin geleceğine katkılarda bulunması temennisiyle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.